

OLGU BİLDİRİSİ

Terra Firma Forme Dermatoz

Prof. Dr. Ömer Çalka,¹ Doç. Dr. Serap Güneş Bilgili,¹ Doç. Dr. Ayşe Serap Karadağ²

¹Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi Deri ve Zührevi Hastalıkları Anabilim Dalı Van

²Medeniyet Üniversitesi, Göztepe Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Deri ve Zührevi Hastalıkları Kliniği İstanbul

Yazışma Adresi: Dr. Serap Güneş Bilgili, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Tıp Fakültesi Deri ve Zührevi Hastalıkları Anabilim Dalı, Van/Türkiye
E-posta: drserapgunes@yahoo.com

Özet

Terra Firma Forme Dermatoz

Terra firma-forme dermatozu kir benzeri kahverengi hiperpigmente plaklarla karakterize etyolojisi bilinmeyen bir keratinizasyon bozukluğudur. Hastalığın en önemli özelliği lezyonların su ve sabunla giderilemezken sadece %70 izopropil veya etil alkolle silinebilmesidir. Burada terra firma forme dermatozlu 22 yaşında bir kadın olguyu sunduk.

Anahtar Kelimeler: Terra firma-forme dermatoz, Duncan'ın kirli dermatozu

Abstract

Terra Firma Forme Dermatosi

Terra firma forme dermatosis which is characterized by dirty like brown hyperpigmented plaques, is an keratinization disorder of an unknown etiology. The most important feature of the disease is that the lesions cannot be removed by washing with soap and water, while they can only be removed by rubbing with 70% isopropyl alcohol or ethyl alcohol. Here, we present a 22 year-old female with terra firma-forme dermatosis.

Keywords: Terra firma-forme dermatosis, Duncan's dirty dermatosis

Giriş

Terra firma-forme dermatoz, normal hijyene rağmen idiyopatik olarak ortaya çıkan daha çok çocuklarda görülen bir keratinizasyon bozukluğudur. Kir benzeri hiperpigmente verrüköz, papillomatöz veya retiküle plaklarla karakterize lezyonlar su-sabunla temizliğe cevap vermezken, izopropil veya etil alkolle basınç uygulayarak silindiğinde temizlenebilmesi karakteristiktir.

Olgu

Yirmi iki yaşında bayan hasta 3 aydır boynunda ve karın bölgesinde var olan kahverengi lekeler nedeniyle polikliniğimize başvurdu. Daha önce başvurduğu doktorlar tarafından verilen üre içeren nemlendiricilerden fayda görmediğini ifade ediyordu. Ara sıra kaşıntı ve kozmetik rahatsızlık şikayeti vardı. Hasta haftada 1 gün banyo yapıyordu ve kese kullanmıyordu. Özgeçmişinde ve soygeçmişinde özellik olmayan hasta şikayetleri başladıktan sonra verilen nemlendiriciler dışında herhangi bir sistemik ya da topikal ilaç kullanmamaktaydı. Lezyon bölgelerine herhangi bir kozmetik ürün ya da deodorant da uygulamıyordu. Dermatolojik muayenesinde boyun orta hattında çeneye yakın üst kısmında 6x8 cm ebatlarında düzensiz kenarlı, deri seviyesinden çok hafif kabarıklık gösteren reti-

küler kahverengi bir plak mevcuttu (**Resim 1**). Karın bölgesinde de tam orta hatta, epigastrik bölgenin altında umbilikusa kadar uzanan 12x1.5-2 cm ebatlarında lineer görünümlü benzer plağı vardı (**Resim 2**). Mevcut görüntüsüyle bir yabancı madde ya da ilaç artığı, epidermal nevüs, konfluent ve retiküle papillomatöz ve akantozis nigrikansı çağırıyordu. Basit kazıma ya da sabunlu suyla temizleme işlemine yanıt vermeyen hastanın hem boyundaki hem de karın bölgesindeki lezyonları izopropil alkollü hidrofilli gazlı bezle bastırarak silindi ve lezyonlarının tamamen kaybolduğu görüldü (**Resim 3, 4**). Bu bulgularla terra firma-forme dermatoz tanısı konuldu.

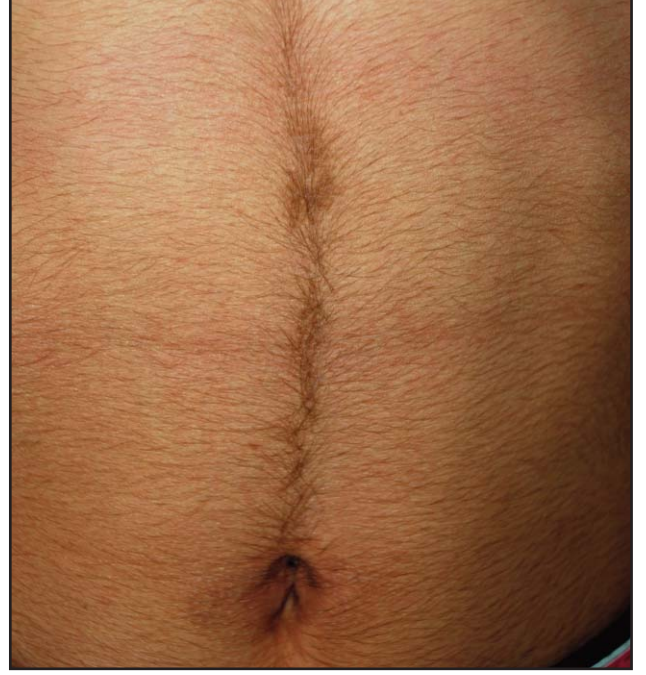
Tartışma

Terra firma-forme dermatoz muhtemelen çağlardan beri insanları etkilemektedir, ancak ilk kez yirminci yüzyılda tıbbi literatürde tanımlanmıştır. Latince kir benzeri-kuru toprak anlamlarından türetilmiş olup ilk kez 1987 yılında Duncan tarafından tanımlandığından "Duncan Kirli Dermatozu" olarak da bilinmektedir (1-3).

Kesin etyolojisi henüz bilinmeyen bu hastalığın gelişiminde üre içeren yumuşatıcıların rolü henüz anlaşılamamıştır (2). Toplumda beklenenden daha sık

Resim 1. Hastanın boyun üst kısmında retiküler hiperpigmentasyon

Resim 2. Karın orta hatında lineer hiperpigmentasyon

Resim 3. Alkol ve gazlı bezle ovma işlemi sonrası lezyondan temizlenen boyun bölgesi

Resim 4. Alkol ve gazlı bezle ovma işlemi sonrası lezyondan temizlenen karın bölgesi

olduğu tahmin edilmektedir (4). Her yaş ve cinsiyeti etkileyebilmekte ve çocuklarda biraz daha fazla görülmektedir (1-3, 5). Rutin temizlik alışkanlığının yetersizliği dermatitis neglecta gibi oluşumunu kolaylaştırırsa bile farklı olarak su ve sabunla temizlenmemesi farklılık oluşturur (5). Bu durum çocuklarda olduğunda da ebeveynleri endişeye sü-

rükler (3). Olgumuzdaki gibi isopropil alkol ya da doymuş etil alkollü pamukla güçlü şekilde ovuşturarak giderilebilmesi önemli özelliğidir (1-5). Terra firma-forme dermatoz boyun, yüz, gövde ve ayak bileklerini sıklıkla tutarken kafa derisi, dudaklar, göğüs, koltuk altı, sırt, göbek alanı, pubis, kollar ve

bacaklar üzerinde de rapor edilmiştir (2-4). Olgumuzda boyun ve gövde tutulumu mevcuttu.

Terra firma-forme dermatoz histopatolojik incelemesinde lokal kompakt ortokeratoz alanları olan belirgin lameller hiperkeratoz varken parakeratoz görülmemektedir. Kompakt hiperkeratozun olduğu alanda ve bazal tabakada melanin birikimi de görülmektedir (3). Olgumuzda lezyonların isopropil alkolü gazlı bezle silindiğinde tamamen kaybolmasından dolayı tanı klinik olarak konuldu. Histopatolojik inceleme yapılamadı.

Ayırıcı tanıda, konfluent ve retiküle papillomatoz, akantozis nigrikans ve dermatitis neglecta önemlidir. İleri araştırmalara geçmeden alkol ile ovuşturma ile silinebilmesi ilk ikisinden, su ve sabunla temizlenememesi de sonuncudan ayırımında önemlidir (3, 5).

Terra firma-forme dermatoz konusunda farkındalığın artmasının sağlanması gereksiz endişe veya tıbbi prosedürleri azaltmaya yardımcı olacaktır (3, 4).

Kaynaklar

1. Berk DR. Terra firma-forme dermatosis: a retrospective review of 31 patients. *Pediatr Dermatol.* 2012; 29: 297-300.
2. Erkek E, Sahin S, Çetin ED, Sezer E. Terra firma-forme dermatosis. *Indian J Dermatol Venereol Leprol* 2012; 78: 358-360.
3. Browning J, Rosen T. Terra firma-forme dermatosis revisited. *Dermatol Online J.* 2005; 11: 15.
4. Oztürk F, Kocabaş E, Ertan P, Ermertcan AT. Terra firma-forme dermatosis. *Cutan Ocul Toxicol.* 2010; 29: 303-305.
5. Pavlovic, MD, Dragos V, Potocnik M, Adamic M. Terra firma-forme dermatosis in a child. *Acta Dermatovenerol Alp Panonica Adriat.* 2008; 17: 41-42.